

Za šest let podpořilo MPO regeneraci necelé desetiny evidovaných brownfieldů

2.9.2024 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Počátkem letošního roku bylo v Národní databázi brownfieldů evidováno v ČR celkem 4 349 těchto nevyužívaných, zanedbaných a v některých případech i kontaminovaných nemovitostí (území, areálů, pozemků či objektů).

Na projekty regenerace brownfieldů pro podnikatelské využití poskytlo Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) ze státního rozpočtu a prostředků EU v letech 2018 až 2023 celkem 5,06 mld. Kč a podpořilo celkem 415 projektů. Jak ukázala kontrola NKÚ, podpora sice vedla ke snížení počtu brownfieldů v ČR, ne však v takovém rozsahu, jak MPO původně plánovalo. Ministerstvu průmyslu a obchodu se v kontrolovaném období let 2018 až 2023 podařilo podpořit regeneraci necelé desetiny evidovaných brownfieldů.

Z pěti kontrolovaných programů podpory financovalo MPO tři programy z peněžních prostředků státu a dva z prostředků EU. Podporu mohly získat obce a kraje, ale i podnikatelé. Obce a kraje však neměly na rozdíl od podnikatelů o podporu příliš velký zájem.

Největší zájem projeвили podnikatelé o dotace z evropského programu „Nemovitosti OPPIK“ (operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost). Podnikatelské subjekty podaly celkem 1 601 žádostí o dotaci. MPO schválilo dotace 357 projektům a do konce roku 2023 na ně vyplatilo celkem 4,2 mld. Kč. Cílem tohoto programu, který přispěl ke snížení počtu brownfieldů, bylo usnadňovat malým a středním podnikatelům modernizaci zastaralých, prostorově a technicky nevyhovujících budov nebo je nahradit novými budovami určenými pro podnikání. To mělo vést k zachování či zvýšení zaměstnanosti v regionu, ke zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců nebo životního prostředí.

Kromě dotace umožňoval tento program podpořit projekty také formou finančního nástroje (např. úvěry, garance nebo kapitálové investice). Na rozdíl od dotace jde o vratnou podporu, kdy se prostředky vrací zpět do systému a mohou být opakovaně využity. MPO tímto způsobem – formou zvýhodněného úvěru – podpořilo čtyři projekty částkou 118 mil. Kč. Na poskytnutí finančního nástroje se vedle MPO podílely další dva subjekty – správce a finanční zprostředkovatel*. Kontroloři NKÚ zjistili, že těmto subjektům byly zatím vyplaceny odměny ve výši 31,4 mil. Kč, tedy téměř 27 % z poskytnuté podpory.

U výdajů spojených s odměnou pro finančního zprostředkovatele upozorňuje NKÚ na riziko nehospodárnosti, neboť do konce roku 2023 mu byla počítána odměna z částky vyšší, než jakou skutečně spravoval. Na odměně inkasoval 23,3 mil. Kč. Finanční vypořádání včetně přepočtení výše odměny je plánováno na rok 2028. Podle NKÚ je nezbytné, aby MPO trvalo na tom, že při přepočtu odměny pro finančního zprostředkovatele bude správce vycházet ze skutečně vyplacených příspěvků.

* **Správce** je dceřiná společnost banky vlastněné státem, má zodpovědnost zejména za výběr finančního zprostředkovatele a výpočet jeho odměny. **Finanční zprostředkovatel** na základě vyhlášené výzvy vybírá konečné příjemce podpory, uzavírá s nimi smlouvy o investici, provádí investiční vyhodnocení jednotlivých projektů a spravuje rozvojový fond, což je akciová společnost, kde je finanční zprostředkovatel jediným akcionářem a statutárním orgánem.

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/za-sest-let-podporilo-mpo-regeneraci-necelé-desetin>

[y-evidovanych-brownfieldu-id14197](#)